

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Komisja do Spraw Petycji
BKSP-020-9-21

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu Komisja do Spraw Petycji wnosi projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o dostępie do informacji publicznej i ustawy o petycjach.

Do reprezentowania Komisji w pracach nad projektem ustawy została upoważniona poseł Urszula Augustyn.

Przewodniczący Komisji
(-) Sławomir Jan Piechota

USTAWA

z dnia 2021 r.

o zmianie ustawy o dostępie do informacji publicznej i ustawy o petycjach

Art. 1

W ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2176) w art. 10:

1) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Osoba, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania (Dz. U. z 2017 r. poz. 1824) ma prawo złożenia wniosku o udostępnienie informacji publicznej w formie nagrania audiowizualnego, zawierającego osobisty przekaz, sporządzony w polskim języku migowym lub systemie językowo-migowym.”;

2) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Informacja publiczna, która może być niezwłocznie udostępniona, jest udostępniana w formie ustnej lub pisemnej bez pisemnego wniosku albo wniosku, o którym mowa w ust. 1a.”.

Art. 2

W ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Osoba, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania (Dz. U. z 2017 r. poz. 1824) ma prawo złożenia petycji w całości lub w części w formie nagrania audiowizualnego, zawierającego osobisty przekaz, sporządzony w polskim języku migowym lub systemie językowo-migowym.”;

2) w art. 8 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Jeżeli petycja została złożona w formie o której mowa w art. 4 ust. 3a wraz z informacją, o której mowa w ust. 1, zamieszcza się transkrypcję nagrania w zakresie wskazania przedmiotu petycji .”.

Art. 3

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel uchwalenia ustawy

Projektowana ustawa jest reakcją Komisji do Spraw Petycji Sejmu RP na petycje Nr BKSP-145-IX-58/19 i BKSP-145-IX-192/20 skierowane do Sejmu RP przez Stowarzyszenie Polski Instytut Praw Głuchych – które Komisja uznała za zasadne.

Celem ustawy jest dokonanie zmian w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2176) i w ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), aby umożliwić osobom uprawnionym w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania (Dz. U. z 2017 r. poz. 1824) składanie wniosków o udostępnienie informacji publicznych oraz petycji w języku, którym posługują się w życiu codziennym i uznanym w polskim prawie jako narzędzie komunikowania się z urzędami.

2. Rzeczywisty stan w dziedzinie, która ma być unormowana oraz różnice pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej określa, w art. 10 ust. 1, że i „informacja publiczna, która nie została udostępniona w Biuletynie Informacji Publicznej lub centralnym repozytorium, jest udostępniana na wniosek” a w art. 10 ust. 2 stanowi, że Informacja publiczna, która może być niezwłocznie udostępniona, jest udostępniana ... bez pisemnego wniosku”.

Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach określa, w art. 4 ust. 1, że petycję składa się w formie pisemnej albo za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Takie wymogi powodują, że osoby głuche mają znaczne trudności w ich spełnieniu, bowiem napisanie wniosku o udostępnienie informacji publicznej lub petycji w języku polskim, który dla wielu z nich nie jest podstawowym językiem używanym w komunikowaniu się, stanowi barierę trudną do pokonania.

Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania zapewnia osobom głuchym możliwość komunikowania się w polskim

języku migowym (PJM) lub systemie językowo-migowym (SJM) z organami administracji publicznej, podmiotami leczniczymi, jednostkami systemu Państwowe Ratownictwo medyczne, jednostkami Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej oraz niektórymi jednostkami ochotniczymi.

Osoby głuche mają w polskim systemie prawnym status osób niepełnosprawnych, z którym wiążą się określone uprawnienia. Konstytucja RP w art. 69 przewiduje, że osobom niepełnosprawnym władze publiczne udzielają, zgodnie z ustawą, pomocy w zabezpieczaniu egzystencji, przysposobieniu do pracy oraz komunikacji społecznej. W ustawie zasadniczej zawarta jest też regulacja dotycząca niedyskryminacji. Konstytucja RP wprowadzając zakaz dyskryminacji, posługuje się ogólnym sformułowaniem „nikt nie może być dyskryminowany z jakiegokolwiek przyczyny”, w tym w szczególności niepełnosprawności. Artykuł 32 ust. 1 Konstytucji RP wyraźnie określa adresata zasady równości. Są nim „władze publiczne”, a więc ustawodawca, organy wykonawcze (łącznie z organami samorządu terytorialnego) i sądy.

Dla osób, które urodziły się głuche lub straciły słuch w dzieciństwie, język polski jest językiem obcym, a opanowanie go w stopniu wystarczającym do czytania i pisanie jest bardzo trudne a niekiedy wręcz niemożliwe. Dla tych osób jedynym w pełni zrozumiałym językiem jest język niewerbalny, czyli język migowy. Ustawa o języku migowym i innych środkach komunikowania gwarantuje tym osobom możliwość komunikowania się z wieloma instytucjami, nie daje jednak możliwości złożenia petycji w formie innej niż pisemna – co w praktyce wymusza na tych osobach konieczność uzyskania pomocy osoby słyszającej w zredagowaniu petycji, tym samym ograniczając ich prawa obywatelskie.

Proponowane zmiany w ustawie o dostępie do informacji publicznej i ustawie o petycjach stwarzają osobom, dla których PJM lub SJM są podstawowymi sposobami komunikowania się, możliwość osobistego sporządzenia wniosku o udostępnienie informacji publicznej albo petycji lub jej zasadniczej części, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 4 ustawy o petycjach (wskazanie przedmiotu petycji), w formie nagrania audiowizualnego (filmu) z osobistym przekazem. Tak sporządzony film byłby bądź przesyłany pocztą na nośniku albo przesyłany w formie elektronicznej. W przypadku petycji, pozostałe wymagane informacje, które musi ona zawierać (oznaczenie podmiotu wnoszącego petycję, wskazanie jego miejsca

zamieszkania oraz adresu do korespondencji, oznaczenie adresata petycji, ewentualna zgoda na ujawnienie danych osobowych wnoszącego petycję) mogłyby zostać bądź także umieszczone na filmie bądź w swoistym „piśmie przewodnim” (wiadomości). Na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję umieszczany byłby skan tego „pisma przewodniego” (jeśli zostanie przekazane) oraz transkrypcja filmu, zawierająca wskazanie przedmiotu petycji a w przypadku gdyby petycja została w całości sporządzona w formie filmu – transkrypcja przekazu zawartego na filmie.

3. Skutki projektowanej ustawy

Zasadniczym skutkiem społecznym i prawnym projektowanej ustawy będzie stworzenie osobom głuchym realnej możliwości osobistego sporządzenia wniosku o udostępnienie informacji publicznej albo petycji, bez konieczności korzystania z pomocy innych osób. W ten sposób wyeliminowane zostałyby z systemu prawnego rozwiązania o charakterze dyskryminacyjnym wobec osób niepełnosprawnych. Taki stan pozwoliłby osobom głuchym na podejmowanie aktywności obywatelskiej w zakresie dostępnym już teraz dla innych obywateli.

Ze względu na swój charakter i ograniczony zasięg ustawa nie wywoła skutków gospodarczych, nie ma też wpływu na działalność podmiotów gospodarczych (w tym mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorstw). Ustawa może wywołać minimalne skutki finansowe po stronie podmiotów rozpatrujących petycje, wynikające z konieczności sporządzenia transkrypcji filmu przez tłumacza języka migowego. W przypadku wniosków o udostępnienie informacji publicznej koszty te byłyby jeszcze niższe, gdyż wykonanie transkrypcji nie byłoby konieczne a już teraz urzędy korzystają podczas obsługi interesantów z usług tłumaczy języka migowego w systemie komunikacji elektronicznej. Można szacować, że łącznie, w skali całego kraju, nie powinny one przekraczać rocznie kwoty kilku tysięcy złotych.

4. Oświadczenie o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 7 lipca 2021 r.

BAS-WAPM-1637/21

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L.dz. DS. 1120.418.21

Data wpływu 8.07.2021r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy o dostępie do informacji publicznej i ustawy o petycjach (przedstawiciel wnioskodawcy: poseł Urszula Augustyn)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2021 r. poz. 483) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Komisyjny projekt ustawy zmierza do nowelizacji ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2176) oraz ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870). Zmiany polegają na dodaniu regulacji, zgodnie z którą osoba doświadczająca trwale lub okresowo trudności w komunikowaniu się będzie mogła złożyć w formie nagrania audiowizualnego, zawierającego osobisty przekaz sporządzony w polskim języku migowym lub systemie językowo-migowym, odpowiednio wniosek o udostępnienie informacji publicznej lub petycję.

Ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Ze względu na przedmiot projektu ustawy należy przywołać Konwencję Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych (dalej: Konwencja). Konwencja stanowi część prawa Unii Europejskiej¹. Konwencja w art. 21 stanowi, że państwa strony podejmują wszelkie odpowiednie środki, aby

¹ Zob. Dz. Urz. UE L 23 z 27.1.2010 r., s. 35. Konwencja została również ratyfikowana przez Polskę – zob. Dz. U. z 2012 r. poz. 1169, ze zm..

osoby niepełnosprawne mogły korzystać z prawa do wolności wypowiedzenia się i wyrażania opinii, w tym wolności poszukiwania, otrzymywania i przekazywania informacji i poglądów, na równych zasadach z innymi osobami i poprzez dowolnie wybrane formy komunikacji (...), m.in. poprzez akceptowanie i ułatwianie korzystania przez osoby niepełnosprawne w stosunkach urzędowych z języków migowych, alfabetu Braille'a, komunikacji wspomagającej (augmentatywnej) i alternatywnej oraz wszelkich innych dostępnych środków, sposobów i form komunikowania się wybranych przez osoby niepełnosprawne.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Postanowienia art. 21 Konwencji zostały – co do zasady – wykonane w prawie polskim przez ustawę z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się. Projekt proponuje uszczegółowienie postanowień tej ustawy. Przepisy projektu ustawy nie naruszają przepisów Konwencji.

4. Konkluzja

Komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy o dostępie do informacji publicznej i ustawy o petycjach nie narusza prawa Unii Europejskiej.

Autor:

Bartosz Pawłowski
ekspert ds. legislacji
Biuro Analiz Sejmowych

Akceptował:
Wicedyrektor
Biura Analiz Sejmowych
Sobolewski
Przemysław Sobolewski

Warszawa, 7 lipca 2021 r.

BAS-WAPM-1638/21

SEKRETARIAT Z-OCY SZEFKA KS
L.dz. DS. 1120.418.21 (2)
Data wpływu: 8.07.2021

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie stwierdzenia, czy komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy o dostępie do informacji publicznej i ustawy o petycjach (przedstawiciel wnioskodawcy: poseł Urszula Augustyn) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu

Komisyjny projekt ustawy zmierza do nowelizacji ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2176) oraz ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870). Zmiany polegają na dodaniu regulacji, zgodnie z którą osoba doświadczająca trwale lub okresowo trudności w komunikowaniu się będzie mogła złożyć w formie nagrania audiowizualnego, zawierającego osobisty przekaz sporządzony w polskim języku migowym lub systemie językowo-migowym, odpowiednio wnioski o udostępnienie informacji publicznej lub petycję.

Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy o dostępie do informacji publicznej i ustawy o petycjach nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Autor:

Bartosz Pawłowski
ekspert ds. legislacji
w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:
Wicedyrektor
Biura Analiz Sejmowych
Sobolewski
Przemysław Sobolewski

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L. dz. SPS WP. 020.218.5.2021
Data wpływu: 09.07.2021

SĄD NAJWYŻSZY
Rzeczypospolitej Polskiej

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego

Warszawa, dnia 27 lipca 2021 r.

BSA IV.021.3.2021

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KE
L.dz. DS. 175. 527. 2021
Data wpływu 29. 07. 2021

Pan

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 12 lipca 2021 r., SPS-WP.020.218.7.2021, uprzejmie informuję, że Sąd Najwyższy działając na podstawie art. 1 pkt 4 ustawy z dnia 8 grudnia 2017r. o Sądzie Najwyższym (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 154 ze zm.) nie zgłasza uwag do *komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy o dostępie do informacji publicznej i ustawy o petycjach.*

Z poważaniem,

dr hab. Małgorzata Manowska

/pismo podpisane podpisem elektronicznym/

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-WP.020.218.8.2021

Data wpływu 29. 07. 2021